

Riedsútstel

Ried	: Datum raadsvergadering
Agindapunt	: <i>Vult de griffie in</i>
Status	: Besluitvormend
Program	: Programma 6 – Sociaal Domein
Eardere behandeling	: Presintaasje Iepen Poadium:Nee
Portefúlgehâlder	: C.M. de Pee
Amtner	: D. de Wolff
Taheakke	: 1. Brede Inclusie Agenda
Saak- en stiknûmer	: 202501214344/25ZG000708

Underwerp

Vaststellen Brede Inclusie Agenda

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. De Brede Inclusie Agenda vast te stellen

Koarte gearfetting

Na de raadsvergadering van 19 december hebben we, met respect voor de verschillende standpunten van de politieke partijen, een afweging gemaakt om de Brede Inclusie Agenda aan te passen. Hiermee streven we naar concrete en breed gedragen stappen die diversiteit en inclusie in onze gemeenschap versterken.

Foech ried/kolleezje

De gemeenteraad is op grond van de Wmo bevoegd om de Brede Inclusie Agenda vast te stellen. Hiermee stelt zij de kaders vast. Het college zorgt voor de uitvoering.

Ynlieding

De gemeente Tytsjerksteradiel wil een plek zijn waarin iedereen kan meedoen, met of zonder beperking. De Brede Inclusie Agenda is het plan waarin staat hoe wij als gemeente daar uitvoering aan geven.

Histoarje

- **september 2021** heeft het college een startnotitie aangeboden aan de raad waarin beschreven staat in hoeverre het gemeentelijk beleid aansluit bij het gedachtegoed van het VN-verdrag.
- **4 november 2021** heeft de gemeenteraad het Amendement Lokale Inclusieve Agenda aangenomen.
- **3 maart 2022** is een startnotitie vastgesteld waarin het proces is beschreven om te komen tot een Lokale Inclusieve Agenda.
- **13 juli 2023** is de motie Regenbooggemeente aangenomen..
- **17 mei 2023** is er een startnotitie geschreven voor het opzetten van Regenboogbeleid.
- **1 januari 2024** heeft de gemeente zich als Regenbooggemeente benoemd.

Te berikken effekt

Door een Brede Inclusie Agenda streven we naar concrete en breed gedragen stappen die diversiteit en inclusie in onze gemeenschap versterken. Met de aanpassing van de Brede Inclusie Agenda naar aanleiding van de opmerkingen van de raad, willen we alle partijen tegemoet komen.

Opmerkingen vanuit de raad:

1. Inclusie Diamant zichtbaarder maken en benoemen per doelgroep
2. Inclusie op het gebied van Friese taal
3. Concrete stappen op het gebied van Toegankelijkheid
4. Thema aan de prijsvraag Het Beste Idee, meer focus
5. Financieel; een deel van het budget besteden aan Regenboogthema
Financieel: onderbouwing voor 2025 en 2026 in het financiële kader benoemen
6. Integraal oppakken als gemeente; format aanpassen van beleidsdocumenten

De volgende aanpassingen zijn verwerkt in de laatste versie van de Brede Inclusie Agenda:

1. De diverse doelgroepen in de inclusie diamant worden expliciet en per doelgroep beschreven op de pagina met de titel: *Voor wie gaan we ons inzetten?* De afbeelding van de inclusie diamant is toegevoegd.
2. Er is een actiepunt toegevoegd om mogelijkheden te onderzoeken om de gemeentelijke website te vertalen naar het Fries.
3. Er zijn een drietal acties toegevoegd op het gebied van Toegankelijkheid; het betrekken van ervaringsdeskundigen, inclusief stemmen en het schouwen van nieuwe projecten of ruimtes.
4. In de actielijst is opgenomen dat de Werkgroep Toegankelijkheid een thema kiest voor de organisatie van het Beste idee van TD in 2025.
5. Op het gebied van Financiën zijn een tweetal wijzigingen doorgevoerd; er staat beschreven dat een deel van het budget wordt besteed aan Regenbooggemeente en de incidentele middelen worden verdeeld over 2025 en 2026.
6. We onderzoeken de mogelijkheden om het thema inclusie toe te voegen aan het integraal werken door de organisatie.

Argumenten

1. Movisie heeft de Inclusie Diamant ontwikkeld omdat dit kan helpen bij het visualiseren van de verschillende aspecten van inclusie, daarom is deze toegevoegd aan de Brede Inclusie Agenda.
2. Door de gemeentelijke website (ook) in het Fries beschikbaar te stellen, kunnen we bijdragen aan inclusie voor onze Friestalige inwoners.
3. Het benoemen van concrete acties op het gebied van toegankelijkheid en het vroegtijdig betrekken van ervaringsdeskundigen draagt bij aan een grotere gelijkwaardigheid.
4. Door meer focus te leggen op een bepaald thema binnen inclusie wordt voorkomen dat het Beste Idee van TD te breed wordt opgepakt.
5. Het toekennen van een deel van de financiële middelen voor Regenbooggemeente wordt door de werkgroep ieder jaar apart gereserveerd. Het overhevelen van

incidenteel budget van 2025 naar 2026 zorgt voor een mooie verdeling van inclusie middelen waardoor de komende jaren budget beschikbaar is voor dit thema.

6. Een systematische benadering op beleidsdocumenten maakt inclusie binnen alle werkgebieden zichtbaar en brengt inclusie onder de aandacht bij alle medewerkers. Er is geen format voor beleidsdocumenten.

Alternativen

n.v.t.

Kanttakenings/risiko's

n.v.t.

Finânsjes

Vanaf 1 januari 2024 is, in afwachting van definitief beleid, gewerkt volgens het in de raadsbrief van 17 mei 2023 genoemde ambitieniveau voor het thema Inclusie en regenbooggemeente.

In 2024 is er een bedrag van circa € 55.000,- aan financiële middelen uitgegeven voor het inhuren van expertise, de startbijeenkomst, de subsidietender "Het Beste Idee", informatiemateriaal, prijsuitreiking, het toegankelijk maken van websites, ambtelijke capaciteit en het ontwerpen van een Brede Inclusie Agenda.

De kosten voor de uitvoering van inclusie in 2025 worden gedekt uit de resterende incidentele middelen (€ 50.000,-) en het structurele budget van € 3.000,-. Deze middelen kunnen worden gebruikt voor de organisatie van activiteiten, ondersteunen van ervaringsdeskundigen en het organiseren van Het beste Idee van TD. Ook is er structureel een bedrag van € 3.000,- voor regenboogbeleid beschikbaar.

Activiteiten en uitvoeringskosten in het kader van toegankelijkheid moeten worden bekostigd uit bestaande budgetten die gekoppeld zijn aan de diverse beleidsterreinen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de herinrichting van de openbare ruimte, sport etc. Acties om de openbare ruimte toegankelijker te maken worden niet los opgepakt, maar meegenomen in nieuwe (herinrichting) projecten.

Voor 2025 staat er een incidenteel bedrag gereserveerd van € 50.000,- en structureel van € 3.000,-. Het is mogelijk om een deel van het incidenteel budget over te hevelen naar 2026, zodat ook in dat jaar nog extra financiële ondersteuning is op het gebied van inclusie.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

- Q1 2024: Tijdens de startbijeenkomst zijn inwoners betrokken om uitdagingen en ideeën uit te wisselen, input is meegenomen in de Brede Inclusie Agenda.
- Q2 2024: Tijdens Nijs en broadsjes is het onderwerp inclusie binnen de gemeente onder de aandacht gebracht bij de ambtenaren.
- Q3 2024: Alle inwoners van de gemeente Tytsjerksteradiel zijn opgeroepen om mee te doen met het Beste Idee van TD.
- Q4 2024: Ervaringsdeskundigen zijn opgeroepen om deel te nemen aan de Werkgroep Toegankelijkheid Ervaringsdeskundigen.

Kommunikaasje

Het is belangrijk om de inclusie agenda breed onder de aandacht te brengen, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als daarbuiten. We zetten hiervoor verschillende, gerichte communicatiemiddelen in.

Zo communiceren we met medewerkers over het belang van inclusie via het intranet. Ook maken we de inclusie agenda zelf toegankelijk voor alle medewerkers op het intranet.

Voor inwoners is vooral de toepassing van wat er in de inclusie agenda staat van belang en niet zozeer de agenda zelf. We zetten verschillende communicatiemiddelen in om aandacht voor inclusie te vragen en de bewustwording te vergroten:

- Het organiseren van Het Beste Idee van TD en een breed communicatietraject dat hierbij hoort.
- Op gezette tijden geven we updates over de inclusieve projecten die mede door het Beste Idee van TD mogelijk zijn gemaakt.
- Het hijsen van de regenboogvlag op gemeentelijke gebouwen en berichtgeving hierover op social media.
- De inclusie agenda krijgt een plek op de gemeentelijke website.
- Bij vaststelling van de agenda besteden we hier aandacht aan op social media.

Yntegraliteit

Het onderwerp inclusie heeft betrekking op heel veel onderdelen binnen de gemeente.

Previnsje

Inclusie heeft een sterke preventieve werking op verschillende gebieden in de samenleving. Het voorkomt uitsluiting. Daarnaast bevordert inclusie begrip waardoor sociale polarisatie en spanningen worden verminderd.

Ferfolchtrajekt

Er is een werkgroep bijeengebracht om samen te werken aan inclusie en wordt er aangesloten bij de Fryske Netwurk Cirkel, een werkgroep met ervaringsdeskundigen. Het Beste Idee van TD 2025 wordt opnieuw georganiseerd om inclusieve ideeën op te halen bij de inwoners van Tytsjerksteradiel. Er zijn ervaringsdeskundigen geworven, zodat zij hun ervaring en inzichten kunnen delen met de gemeente. De acties in de Brede Inclusie Agenda zijn een leidraad voor de toekomst.

Evaluaasje

Eind 2026 zal er geëvalueerd worden.

Burgum, 25 februari 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

loco-burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

mevr. T. Willemsma

Ried : Datum
Punt : @
Side : 5

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 25 februari 2025, punt nummer: *(vult griffie in)*;

Beslút:

1. De Brede Inclusie Agenda vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van **Datum**.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. mr. A. Dam

Dhr. drs. L.J. Gebben